

Elinympäristövaliokunta	§ 23	23.02.2021
Elinympäristövaliokunta	§ 44	27.04.2021
Elinympäristövaliokunta	§ 64	25.05.2021

Valtuustoaloite - Luomuruoan osuuden nostamiseksi vähintään neljännekseen Loimaan kaupungin ruokapalveluhankinnoista vuoteen 2030 mennessä

Elymvali 23.02.2021 § 23

Valmistelija: ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen, puh. 02 761 4230

Vihreät valtuustoryhmä on tehnyt seuraavanlaisen valtuustoaloitteen; Luomuruoan osuuden nostamiseksi vähintään neljännekseen Loimaan kaupungin ruokapalveluhankinnoista vuoteen 2030 mennessä.

Valtuustoaloite on esityslistan liitteenä.

Teknisen johtajan ehdotus:

Elinympäristövaliokunta merkitsee valtuustoaloitteen tiedokseen. Tekninen toimiala valmistelee vastauksen valtuustoaloitteeseen ja tuo sen elinympäristövaliokunnan huhtikuun kokoukseen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan klo 19.37 -18.47 toimi ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen.

Elymvali 27.04.2021 § 44

Valmistelija: ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen, puh. 02 761 4230

Vihreät valtuustoryhmän aloitteessaan ehdottaa, että kaupungin elintarvikehankinnoissa luomutuotteiden osuus nostettaisiin 25 % kokonaisostoista vuoteen 2030 mennessä. Luomua käytössä tällä hetkellä n. 0,2% kokonaisostoista: ketsuppi, ruisjauho, grahamjauho, riisihiutale ja soijajuoma.

Loimaan kaupungin elintarvikkeiden tuotevalikoima koostuu tuote-laadun, reseptiikan ja vastuullisuuden yhdistelmästä. Arvostamme kotimaisia elintarvikkeita ja asiakassopimukset sekä kilpailukyvyyn ylläpitäminen ovat merkittäviä tekijöitä. Ohjaamme elintarvikemäärärahojen käyttöä monipuolisempiin aterioihin, vaihtoehtolounaisiin, sekä

lisäämällä kasviksia, juureksia ja marjoja sekä hedelmiä aamu- ja välipaloille.

Tuotevalikoimamme on hyvin vastuullinen ja painottaa suurilta osin kotimaisuutta. Lähiruokatoimittajiakin on muutamia. Elintarviketaloilla on suuret vastuullisuusohjelmat ja toimittajien vastuullisuusdokumenteissa on mainittu mm. ympäristöystävällisyys, laatu ja turvallisuusvaatimukset. Tuotteen alkuperän tunteminen, logistiikan järkevä suunnittelu ja toimitusvarmuus ovat tärkeitä osa-alueita hankintaketjussa.

Hankintalain näkökulmasta katsottuna lähiruoan sisällyttäminen hankinnan perusteeksi ei ole käyttökelpoinen. Hankintalain mukaan tuotetta ei voi hankkia sen alkuperämaan mukaan tai perustella hankintaa tuotantopaikan etäisyydellä käyttäjästä.

Luonnonmukaisen tuotannon osalta vastaavaa käsitteen ongelmallisuutta ei ole, sillä luonnonmukaiselle tuotannolle on olemassa selkeät määritelmät ja tuotannossa on olemassa toimivat valvontajärjestelmät ja niitä tuotteita voidaan kilpailuttaa niillä perusteilla. Ravitsemuksellisesti luomulla ja tavanomaisesti tuotetulla ei ole eroa. Usein luomu ja lähiruoka käsitteet ovat ristiriidassa keskenään, eli jos halutaan suosia luomua, ei tuote ole todennäköisesti lähiruokaa tai edes useassa tuoteryhmässä kotimaista.

Loimaan kaupungin ruokapalveluiden käyttämien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea, lähes 85%. Lihajalosteet, maito ja kananmunat ovat 100% kotimaista alkuperää, samoin lähes kotimaisia ovat liha, peruna, tuoreleipä ja tuoremarjat yli 99,8%.

Tuotteiden korkealla kotimaisuusasteella pyrimme lisäämään suomalaista työllisyyttä, taloudellista hyvinvointia, huoltovarmuutta, tuoteturvallisuutta ja tuotteen jäljitettävyyttä.

Loimaan kaupungin ruokapalvelut pyrkii jatkossakin kotimaisten elintarvikkeiden ja mahdollisuuksien mukaan lähiruoan määrien nostamisessa. Kotimaisen ruoan tarjoaminen on ilmastokestävä valinta.

Ruokapalveluiden toimintaa ohjaa vastuullisuus ja kestävä kehitys. Hankintoja tehdessä painotetaan ekotehokasta tuotantotapaa ja raaka-ainevalintoja.

Loimaan kaupungin maitotaloustuotteet, maito ja piimä, joita toimitetaan 1 litran pakkauksissa on elintarvikehankinnan kokonaisostoista tällä hetkellä 23%. Jos esimerkiksi näiden osalta siirryttäisiin luomuun, nostaisi se kustannuksia n. 45 000 euroa vuodessa.

Teknisen johtajan ehdotus:

Elinympäristövaliokunta ei lisää elintarvikemäärärahoihin vuodelle 2022 korotusta luomuruuan prosenttiosuuden nostamiseksi.

Talouden tasapainottamisohjelman myötä vuoden 2022 budjettiin sisältyy määrärahojen karsintaa, jolloin korotus pitäisi säästää muissa ruokapalvelujen toiminnoissa tai elintarvikehankinnoissa.

Käsittely: Keskustelun kuluessa jäsen Laura Kilpiö ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.
Laura Kilpiön ehdotusta kannattivat Marja-Liisa Laitila, Jouni Ojala ja Pekka Kaasalainen.

Puheenjohtaja tiedusteli, voiko elinympäristövaliokunta yksimielisesti hyväksyä Laura Kilpiön tekemän kannatetun ehdotuksen. Kukaan ei tätä vastustanut.

Päätös: Elinympäristövaliokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Pöytäkirjamerkintä:

Asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan oli ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen.

Elymvali 25.05.2021 § 64

Valmistelija: ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen, puh. 02 761 4230

Luomuruuan osuuden nostamiseksi ruokapalveluissa on valmisteltu vaiheistettu suunnitelma. Suunnitelman mukaan luomuruuan osuutta kasvatetaan siten, että osuus vuonna 2030 on noin neljännes kokonaisuista.

Luomusuunnitelma vuosille 2022-2030:

- 2022: lisätään luomu rasvaton maito 1l purkki (käytössä sivutoimipisteissä), kokonaismäärä vuodessa n. 15 000l ja luomupiimä n. 7 900l = yhteensä kokonaisuista 10%, kustannusvaikutus nousevasti n. 18 000€. Luomua käytössä 2 tuotetta/päivä.
- 2024: lisätään täysmaito 1l purkki ja ykkösmaito 1l purkki, (käytössä sotepuolen asiakkaille) kokonaismäärä vuodessa n. 6 600l = yhteensä kokonaisuista 3%, kustannusvaikutus nousevasti n. 5 000 €. Luomua käytössä 4 tuotetta/päivä.

- 2026: lisätään laktoositon maitojuoma (täys, kevyt, rasvaton) 1l purkki, kokonaismäärä 22 000l = yhteensä kokonaisostoista lähes 10%, kustannusvaikutus nousevasti n. 24 000€. Luomua käytössä 5 tuotetta / päivä
- 2028: lisätään puurohiutaleita 2 eri hiutaletta, kokonaismäärä 1 200kg = yhteensä kokonaisostoista 0,5%, kustannusvaikutus nousevasti n. 700 €. Luomua käytössä 7 tuotetta viikossa, joista 5 tuotetta joka päivä
- 2029: lisätään 1 x vko hedelmä, kokonaismäärä vuodessa n. 9 000 kg = yhteensä kokonaisostoista 4 %, kustannusvaikutus nousevasti n. 8 000€. Luomua käytössä 8 tuotetta viikossa, joista 5 tuotetta joka päivä

Kokonaisosuus luomussa tällöin 27,5 % kokonaisostoista arvion mukaan ja kokonaiskustannusvaikutus näille vuosille arvion mukaan hieman vajaa 60 000€.

Nämä tuoteryhmät on "turvallisista" ottaa nykyisellä henkilöstömäärällä ja laitekapasiteetilla käyttöön, jalostusaste ei aiheuta lisätyötä, myös näistä tuoteryhmistä saatavuus on hyvä.

Luomutuotteiden hankinnassa huomioidaan niiden hintakehitys Suomessa, ruokatarvikehankintoihin vuosittain myönnettyt määrärahat sekä luomutuotteiden asiakkailta saatu käyttöpalaute.

Vt. teknisen johtajan ehdotus:

Elinympäristövaliokunta hyväksyy oheisen suunnitelman luomuruuan osuuden lisäämiseksi ruokapalveluissa.

Käsittely: Keskustelun kuluessa jäsen Juho Pietilä esitti seuraavanlaisen muutosehdotuksen: Elinympäristövaliokunta huomioi tehdyn valtuustoaloitteen ja antaa valtuustolle tiedoksi, että luomutuotteita hankitaan määrärahojen puitteissa ja luomutuotteiden hankinnassa otetaan huomioon niiden hintakehitys Suomessa, saadut asiakaspalautteet sekä tuotteiden kotimaisuusaste.

Juho Pietilän muutosehdotusta kannattivat Markku Rämö, Kristiina Santahuhta ja Kari Leppäjoki.

Puheenjohtaja tiedusteli, voiko elinympäristövaliokunta yksimielisesti hyväksyä Juho Pietilän kannatetun muutosehdotuksen. Kukaan ei tätä vastustanut.

Puheenjohtaja totesi, että elinympäristövaliokunta hyväksyy Juho Pietilän tekemän muutosehdotuksen.

Päätös: Elinympäristövaliokunta päätti yksimielisesti hyväksyä Juho Pietilän tekemän kannatetun muutosehdotuksen; Elinympäristövaliokunta huomioi tehdyn valtuustoaloitteen ja antaa valtuustolle tiedoksi, että luomutuotteita hankitaan määrärahojen puitteissa ja luomutuotteiden hankinnassa otetaan huomioon niiden hintakehitys Suomessa, saadut asiakaspalautteet sekä tuotteiden kotimaisuusaste.

Pöytäkirjamerkintä:

Asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan oli ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen.